

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta” ese:
Jofa și Dumineca.

Prețulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu sêu
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 99.

Joi, 11 23 Decembre

1880.

Cu 1 Ianuaru st. v. 1881 se incepe unu nou abonamentu

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fôiei nôstre, alu caroru abonamentu a espiratu cu 31 Decembre st. v. 1880, se binevoiesca a si'lu re-inoi *de cu vreme*, pentru că diuariulu se li se pôta tramite regulatu.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele d-loru *esactu*, aratandu si *post'a cea mai aprôpe* de loculu, unde locuiescu.

Prețulu abonamentului la „Gazeta Transilvaniei” este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siese luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungaria cu post'a: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siese luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Banii de prenumeratiune sunt a se tramite (mai usioru prin assignatiuni postale) la Redacțiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI” in Brasiovu.

Brasiovu 9/21 Decembre.

Amu accentuatu in mai multe rânduri, că o datoria suprema pretinde dela noi Romanii din aceste tieri in momentele de fația, că se intramu unii cu altii intr'o legatura si intr'o intielegere mai strinsa pe terêmulu legalu electoralu. Amu aratatu si medilôcele, prin care s'ar' poté ajunge mai curêndu la o asemenea intielegere.

Astfelu amu datu espressione convictiuniloru si dorintieloru nôstre, cu privire la ceea ce ar' trebui sê se intemple, spre a se face possibila continuarea cu onôre a luptei pentru egal'a indreptatire, asteptandu, că comitetulu centralu electoralu, care a fostu instituitu de cătra conferinti'a generala electorala transilvana in vêr'a anului 1878, se iê mesurile necesare, spre a se satisfice dorintieloru generale pentru o mai buna si mai strinsa iutielegere.

Nu cunôscemu mesurile ce le-a luat comitetulu electoralu din Sibiu in timpulu din urma, de unde urmêza, că nici nu potemu se ne damu vreo parere asupra activitatii sale. Cei ce sunt mai bine initiati in secretele acelu comitetu asigura inse, că elu si-a facutu datori'a din parte-si, acuma „faca 'si-o si altii din partele.”

Marturisimu, că conceptulu politicu de „altii” ne este cu totul nou. „Altii” presupunu pe „unii” ear' „unii si altii” pe „mai multi”. Inse nici terminulu „mai multi” nu este usitatu in politica, si elu ne lasa in intunerecu despre ceea ce voiesce se exprime. Déca s'ar' fi disu: „comitetulu centralu electoralu si-a facutu datori'a, acuma se si'o faca si comitetele electorale din diferitele municipie”; acést'a amu mai fi intieles'o. Se pôte inse, că in Sibiu sub „altii” se intielegu acei particulari, la cari s'a adresatu comitetulu, provocandu-i se adune date statistice asupra alegêtoriloru din diferitele cercuri; possibulu că numitul comitetu nu voiesce se lucre cu aparatulu complicatu alu unui mare numeru de cluburi sêu comitete locale, si ce marginescu numai a recomandâ in generalu utilitatea de a se tiené conferentie electorale romane prin tôte partile tierei.

Ar' fi inutilu a mai intrâ in combinatiuni asupra activitatii comitetului electoralu din Sibiu. Se asigura, că elu si-a implinitu datori'a si remane, că evenimentele viitôrie se dovedesca acést'a. Noi, dupa-cum amu mai aratatu, cunôscemu numai doue drumuri, pe cari potea se pasiêasca acestu comitetu. Elu potea se procêda in modu organisatoriu

nisuindu-se de timpuriu de a infintiâ comitete electorale in tóta tier'a si de a intrâ in contactu strinsu cu ele, sêu potea se urmeze sistemulu in-vechitu, de a se increde in bunulu geniu alu natiunei si a lasâ că acest'a cu ajutoriulu unor particulari, in cari unulu sêu altulu din membrii comitetului isi basêza increderea, se le faca tôte bune, spre salutea natiunei.

Déca comitetulu din Sibiu a pasitu pe calea d'antaia mai grea si mai spinôsa, atunci speramu si noi intr'unu resultatu favorabilu, déca inse ar' fi lucratu earasi cu factori ideali, lasandu cele mai multe in socotêl'a bnnei intemplari, atunci ne lipsece bas'a, pe care se-i potemu face unu prognosticu favorabilu.

Dupa ce inse se asigura, că comitetulu din Sibiu si-a facutu datori'a, vine acuma si rëndulu nostru, alu pressei, se ne-o implinimu, pe langa „altii”, si momentulu este in adeveru supremu, căci ne aflamu in or'a a unspredecea.

Inainte de a intrâ in meritulu lucrului trebuie se observamu, că la noi existe o clasa de ômeni, cari, se pare, că au crescutu totu cu câte unu gendarmu la spate; ei tresaru la cea mai mica suflare a ventului, se sparia chiaru de sonulu propriiloru loru cuvinte, ear' déca si au o convictiune n'au curagiulu de a-o esprimâ la timpulu si la loculu seu. Starea psihica a acestoru ômeni pôte avé o cauza personala, dér ea pôte se fia si unu resultatu alu persecutiuniloru ce a avutu se le indure intodéuna Romanulu, unu reflexu alu servilismului ce s'a incubatu de seculi in anim'a lui.

In ori si ce casu cu ômeni de acesti'a fricosi, cari nu facu, decâtu a spariâ si descuragiâ si pe altii, cu asemeni „Angstmaieri” cumu le dicu Nemtii, nu se pôte face politica seriôsa sub impregiurarile grave actuale. Astadi avemu lipsa de ômeni cu curagiulu deplinu alu convictiunei, cari pe langa o moderatiune intielépta se pasiêasca cu firmitate si energia in lupta, redicandu susu stindartulu egalei indreptatiri; avemu lipsa de ômeni independenti cu trecutu nepatatu, cari se pôta contrabalansâ machinatiunile contrarie interessoloru adeverate ale poporului. Astfelu de barbati sê se puna in fruntea alegêtoriloru din diferitele municipiuri, acesti'a trebuie se formeze cadrele la organisarea electorala.

Repetimu, convictiunea nôstra este, că numai asia potemu atinge scopulu ce'lu are lupt'a nôstra pentru dreptu, déca ne vomu folosi de tôte medilôcele legale, ce ne mai stau la dispositiune, spre a stabili o legatura cătu se pôte de strinsa intre toti factorii nationali. Despre necesitatea constituirei alegêtoriloru romani in cluburi sêu comitete electorale credemu, că adi nimenea nu se mai indoiesce si marea cestiune a momentului este, că in ce modu sê se faca constituirea.

Déca este că diferitele cluburi se fia adeverat'a espressione a vointiei si dorintiei generale a alegêtoriloru d'intr'unu municipiu, atunci e claru, că trebuie se fia reprezentati in ele toti barbati de incredere ai poporului din acelu municipiu. De aci urmêza, că la constituirea cluburiloru sêu comitetelor electorale trebuie se ié parte toti alegêtorii si se aléga de membri pe cei mai buni, independenti si inteligenti barbati nationali din tôte comunele municipiului.

In privinti'a modalitatii cum sê se faca alegerea, se fia alegere directa sêu indirecta, este greu a ne pronuntia, din cauza că nu cunôscemu giurstarile in facare municipiu. Déca inse alegêtorii voru avé in vedere scopulu, ei voru face pretutindenea că se fia cătu mai bine reprezentati in clubulu centralu municipalu.

E neindoiosu mai departe, că déca voimu, că conferenti'a generala electorala, care va avé a decide asupra viitôrei atitudine politice a poporului romanu,

se fia espressione independenta a vointiei sale, atunci ea nu se pôte compune din reprezentantii unor cluburi, in cari ar' prevelâ influinti'a ômeniloru guvernului sêu ai altei partide neromane. Speramu prin urmare, că tactulu politicu si bunulu sentiu romanescu alu functionariloru de nationalitate romana le va spune, că ei, fia chiaru si de cea mai buna credintia, ar' compromite numai caus'a nationala, luandu parte activa la consultarile cluburiloru sêu primindu chiaru a fi reprezentantii municipieloru in conferenti'a generala electorala. Asemenea toti aceia, cari prin relatiunile speciale, in cari stau sêu au statu cu vr'una din partidele straine, ar' face sê se nasca prepusulu, că ar' vrea se influentieze pe alegêtorii romani in favôrea acelor partide, sê se retraga mai bine de buna voie dela ori-ce participare la consultarile romanesce.

Ori ce s'ar' face prin diferitele municipie fara de a corespunde mai antaiu acestoru esigentie principale ale unei lupte electorale romanesce independente, va trebui se fia privitu de unu eflucu strainu adeveratelor interesse ale poporului romanu.

Pre candu scrieamu aceste, primiramu scirea dela Turd'a, că clubulu alegêtoriloru romani din municipiulu Turd'a-Ariesiu s'a constituitu si că de trei ori pe septemana tiene intruniri la cari sunt invitati toti alegêtorii. Presupunendu, că acestu clubu intrunescu in sine tôte conditiunile, de cari amu vorbitu mai susu, salutamu cu bucuria constituirea lui.

O rëndunica inse nu face primavêr'a. Este momentulu supremu că toti Romanii alegêtori din tôte partile tierei sê se constitue in cluburi electorale independente, spre a face possibila o intielegere genarala, buna si forte.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Despre starea sanetatii d-lui Bratianu „Monit. of.” publica urmatoriulu „Buletinu medicalu” cu dat'a 5/17 Decembre 1880: „D. primu-ministru I. C. Bratianu e cu deseversire bine. Ranele d-sale sunt aprôpe cicatrizate. Doctorii: Marcovici, I. Teodori, Severinu, Calenderu, A. Fotino, Sergiu, Romniceanu.” — D-nulu primu-ministru a pornitu alalta eri la vii'a s'a, in Pitesci.

„Romanulu” vine si indrêpta prim'a versiune a atentatului, comisu asupra d-lui Ionu Bratianu, in modulu urmatoriu:

„Amu publicatu prim'a versiune a atentatului comisu asupra d-lui Ioanu Bratianu. Dupa ultimele nôstre informatiuni, suntu ôre-cari indreptari de facutu la acea versiune; crim'a s'a seversitu in impregiurarile urmatôre:

„Presiedintele Consiliului, esindu din grupulu de deputati, cari implea peronulu in momentulu esirei din Camera, se indreptase siuguru spre intrarea centrala a Camerei, că sê se urce in trasura. Dupa ce facuse vre-o diece pasi. ajunse langa asasinu atâtu de aprôpe, in cătu se cam lipi de dên-sulu. In acelu momentu ucigasiulu scôse cutitul si lóvi; cutitulu patruase nu numai paltonulu si gheroculu, dér' taiâ chiaru camasi'a si atinse fôrte usioru pielea. In rapedea miscare, prin care d. Bratianu isi scapâ atunci viêt'a, taisiulu cutitului se rupse in patru bucati. In acelasiu momentu domnu Bratianu apucâ cu pntere de peptu si de braci pe asasinulu; acesta incercandu-se a mai lóvi, rani la obrazu si la capu de presiedintele Consiliului, dupa tóta probabilitatea numai cu bucat'a de cutitu cei mai remasese langa maneriu. In acelasiu momentu mai multi deputati, intre cari primii erau domnii Goga, Serurie, Chenciu, Sergiu, precum ei usierulu de la intrare, apucara pe asasinu, scotiendu-lu din manile d-lui Bratianu.

„Ruperea cutitului, care a fostu o mare fericire, se datoresce faptului, că acelu cutitu fiindu lungu, subtire si călitu fôrte iute, si miscarea d-lui Bratianu fôrte rapede, pe cându verfulu erâ opritu pe peptu, isbirea data asupra-'i ilu facu se sara in bucati.

„Romani'a libera“ publica urmatórea telegrama ce Principele Gr. M. Sturza a adresatu d-lui primu-ministru Bratianu.

„D-lui Ionu Bratianu, presedintele consiliului de ministri. Bucuresti. — Audu că s'au arestatu căti-va membri din partidulu „Democraticu Nationalu“, in urm'a atentatului facutu asupra d-tale. CREDU că cercetarile justitiei voru dovedi inocenti'a lor: deca inse ar fi in adeveru compromis vre un membru din acestu partid, raspunderea 'lu privesce personalu, căci asasinatu politicu nu face parte din mijlocele de actiune ale partidului nostru. Vinu dér' in calitatea de capu alu acestui partid, si reprobezu din partea democratilor nationali de dincolo si de dincoace de Milcovu odiosulu atentatu, incercatu asupra d-tale. Gr. M. Sturza.

Domnitoriulu Carolu a primitu o scrisóre din partea Escel. Sale Presiedintei R. epublicei Statelor - Unite ale Americi, spre respunsu la scrisórea prin care i-a notificatu independenti'a Romaniei si care i-a fost remisa de d. colonelu S. Voinescu, transmisu extraordinariu alu Romaniei. D. Schuyler, reprezentantu alu statelor-Unite ale Americi, a inmanatu acestu respunsu alaltaeri Domnitoriului Carolu — O asemenea scrisóre a primitu principele si din partea M. S. Sultanului de Zanzibar. — Escel. S'a d-lu Iulio A. Roca, presiedinte constitutionalu alu Republicei Argentine notifica printr'o scrisóre Domnitoriului Carolu, că a fost alesu de congressulu reprezentantiloru natiunii la magistratur'a suprema a Republicei.

Dupa ce, in urm'a staruintelor lui Gambetta, camerele franceze au votatu amnestia generala, vestitul socialistu Henri Rochefort alerga la Paris si dreptu multamire fundu diarulu „L'Intransigeant“, prin care i-si puse de scopu de a sbicui guvernulu Republicei actuale si cu deosebire pe Gambetta, pe care Rochefort ilu insulta dilnicu, numindulu unu „oportunistu cu pantecel mare“ (Gambetta se bucura adeca de-o corpulentia mai multu decâtu ordinara) si invinundu-lu, că ar' fi insielatu pe poporu, că tradéza Françi'a. Atacurile aceste cutezatóre devenira forte amenintatóre pentru popularitatea lui Gambetta, si chiaru in cerculu lui electoralu Belleville spiritele incepura a se resculu in contra-i. Gambetta vedendu pericolulu s'a decisu a nimici pe contrariulu seu intransigentu cu-o singura lovitura si acést'a i-a si succesu.

Henri Rochefort, cu pén'a s'a sarcastica a fost devenitu forte periculosu sistemii guvernamentale a lui Napoleon III; descoperindu lumei ticalosiile ce se petreceau sub domni'a acestui imperatu, Rochefort a creditu, că si acuma faci'a de guvernulu actualu republicanu si de Gambetta 'i va succede tactic'a aceea si a inceputu se traga tóte in tina in „Intransigeant“; elu voiea sè se puna in fruntea miscarei moderne comunice si socialiste, sè se faca apostolulu estremilor radicali. Gambetta a ténutu multa vreme sagét'a ascunsa in tulba, deodata inse a scos'o si a indreptat'o in contra inamicului Republicei actuale. Si eata cum s'a revansiatu Gambetta: elu a publicatu in alu doilea organu alu seu „Voltaire“ o scrisóre, ce i-a fost adresat'o la 1871 d. Rochefort, pe cându era arestatu si se asteptá, că se fia si elu condamnatu la mórte cu ceilalti siefi ai comunei. In acésta scrisóre Rochefort se róga de Gambetta, cum s'a rogatu si de Thiers, Trochus, a., că se intervina spre a'lu scapá de pedéps'a de mórte, asigurandu in modu serbatorescu si umilitu, că elu a despretiuitu factele comunei si nu a fost niciodata unu sinceru aperatoriu alu ei, din contra a facutu servicii contrariilor ei.

Scrisórea acést'a a produsu o mare sensatiune in Paris si soçii politici ai lui Rochefort l'au provocatu se desmintu indatu scrisórea publicata de „Voltaire“. Rochefort si-a datu mare silintia, de a aratá in „Intransigeant“ că scrisórea ar' fi apocrifá, dér' nu ia succesu. Intr'aceea „National“ a mai publicatu o asemenea scrisóre, ce a fost adresat'o Rochefort la 1871 generalulu Trochu, care a si intervenitu in favórea lui, inse dreptu multamire d. Rochefort a aruncatu cu tina si in elu. — Eata dér', că Rochefort apare deodata inaintea lumei că unu ingratu si că unulu, care in momentul pericolului s'a lapadatu de stindartulu causei, ce l'a desfasiuratu acumu in „Intransigeant“.

Comitele Henri de Rochefort-Lucay se bucurá de mare popularitate la masele poporului din orasie si radicalii priveau in elu unu erou alu libertatii. Indatu ce inse s'a vedutu din scrisorile memorate caracterulu lui in adeverat'a lumina, indatu ce s'a

constatatu, că elu singuru este unu ingratu, unu omu alu „oportunitatii“, Rochefort e ruinatu moralicesce si a caditu din inaltimea lui de siefu alu estremilor rosii. Soçii sei de principie au ténutu unu meeting, care a luat urmatórea resolutiune: „Déca scrisórea publicata in „Voltaire“ nu va fi numai de cătu desmintita, nu vomu mai avé a face nimicu cu cetatianulu Rochefort: in acelu casu elu este unu tradatoriu.“

Politi'a russésca earasi a doveditu odata, că n'are nici cea mai mica intielegere pentru ceea ce prin alte state mai inaintate se numesce parlamentarismu. In 17. Decembre se adunara vreo 3—400 de studenti de medicina in curtea Universitatii din Moscova si strigara se ésa afara Rectorulu, se le dé esplicare asupra unor neintielegeri escate intre studenti si doi professori. Rectorulu fricosu nu se aratá, ci se duse la guvernorulu generalu. Siefulu politiei provocá curendu dupa acést'a pe studintii, sè se duca acasa. Studentii inse refusara a parasi curtea Universitatii. Politi'a si gendarmii intrevenira apoi cu forti'a, ceea ce provocá conflicte; in fine fura arestatu toti studentii si escortatu prin orasiu in arestu.

Succesiunea la Tronulu Romaniei.

In siedinti'a dela 4/16 Decembre a Camerei romane s'a datu cetire urmatóreloru documente privitórie l'a modulu, cum s'a regulatu succesiunea la tronulu.

Scrisórea A. S. R. Principelui Romaniei, adresata A. S. R. Principelui Carolu Antoniu de Hohenzollern.

Altetia Regala si prea scumpe Parinte!

Dupa întórcerea Mea in Romani'a, consiliulu Meu de ministri Mi-a espusu din nou necesitatea de a regulá prin unu actu formalu cestiunea succesiunii la Tronu. Acést'a cestiune, in timpii din urma, a fost viu agitata in tíera si A. V. Regala cunósce importantia ce punu ómenii de Statu ai Romaniei la resolvarea ei, pe care o considera cá o puternica garantia de stabilitate pentru viitoriu.

Cunoscéndu bunele dispositiuni ale A. V. Regale precum si viulu si sincerulu interesu ce 'lu purtati tíerei, care Mi-a incredintiatu destinele sale; nu Me indoiescu a face apelu in numele Meu si alu guvernului, la aceste semtieminte, spre a rugá pe A. V. Regala a dá deplin'a S'a consentire la prescriptiunile constitutionali, care reguléza ordinea la succesiune la tronulu Romaniei in Cas'a de Hohenzollern.

De si articulele legeri Nóstre fundamentale sunt de-o mare precisiune in acést'a privitória A. V. Regala va recunósce inse necesitatea, de a face, inainte de tóte si spre inlaturare a ori-ce nedumerire, o declaratiune formalá, semnata de toti Membrii Familiei Nóstre Princiare, constatandu acceptarea Loru eventuala a succesiunii la Tronulu Romaniei, cu tóte prerogativele si restrictiunile cari 'i sunt alipite.

Adunările romane voru fi chiamate a luá actu de acésta importanta decisiune. Sunt convinsu, că o voru primi-o cu o viua satisfactiune si voru considerá-o ca o indeplinire a dorintiloru de atátea ori exprimate de cătra diferitele reprezentatiuni ale tíerei.

In sperantia, că Alteti'a Vóstra Regala impartasiesce pe deplinu parerea Nóstra si asteptandu unu respunsu favorabilu profitu cu bucuria de acésta ocaziune spre a Ve renoi, Altetia Regala si prea scumpe Parinte, espresiunea respectului filialu si a dragostei, cu care nu voiu incetá a fi

alu Altetiei Vóstre Regale
credintiosu devotatu.
(Semnat) Carolu

Bucuresti, 11 (23) Octobru 1880.

Scrisórea A. S. R. Principelui Carolu Antoniu de Hohenzollern, cătra A. S. R. Domnulu Romaniei,

Altetia Regala si prea scumpe Fiu!

Am primitu scrisórea, prin care Alteti'a Vóstra Regala a bine-voitu a-Mi exprímá dorinti'a S'a precum si a consiliului Seu de ministri, despre necesitatea de a regulá, prin unu actu formalu, cestiunea succesiunii la Tronulu Romaniei. De si n'am parasitu unu singuru momentu duiós'a sperantia de a vedé uniunea Altetiei Vóstre Regala bine-cuvenata, prin nascerea unui mostenitoru directu, totusi nu putemu parasi datori'a, de a contribui la stabilitatea si viitorulu unei tíeri, ale cărei interese atingu asia de aprópe anim'a Nóstra, si a Ne conforma ast-felu cu dorinti'a atátu de legitima a Altetiei Vóstre Regale si a poporului Seu. Inspirati fiindu de aceste semtieminte damu deplin'a Nóstra consentire prescriptiuniloru constitutionale, cari reguléza ordinea de succesiune la Tronulu Romaniei, in Cas'a Princiare de Hohenzollern. Spre acestu sférsitu Am formatu actulu aci coprinsu pe care'lu remitemu in manele Altetiei Vóstre Regale. Ne este forte placutu de a puté dovedi prin a-

césta consentire tóta afectiunea, ce avemu catra Suveranulu multu iubitu alu acestei tíeri, pentru fericirea si prosperitatea careia facemu urarile cele mai ferbinti. Pe langa espresiunea acestoru urari adaugu si pe aceea a sentimentelor parlatesci de iubire si de afectiune, cu care nu voiu inceta a fi, Altetia Regala si prea scumpe Fiu.“

Alu Altetiei Vóstre Regale
multu afectionatulu Parinte
(Semnat) Carolu Antoniu.

Sigmariugen, 21 Novembre 1880.

Turd'a 10 Decembre 1880.

Domnule Redactoru! Clubulu alegótoriloru romani din municipiulu Turd'a-Ariesiu s'a constituitu in 11 Novembre a. c. Alegótorii romani din acestu municipiu suntu rogati prin acést'a a cerceta cătu mai desu intrunirile clubului, cari se tieniu regulatu de trei ori pe septemana: Sambata, Dumineca si Mercurea dupa amédiu. Localitatea clubului se afla in otelulu „La Coróna“ in piati'a Turdei.

Rogénduve se binevoiti a dá locu acestui anunciu in colónele diariului, ce redactati suntu cu tóta stim'a.

Dr. Ratiu.

Dev'a 6/18 Decembre 1880.

Onorabile D-le Redactoru! Dupa o stagnare de patru ani, „Despartimentulu XI, alu Asociatiunii transilvane“ s'a reactivatu prin adunarea generala, ténuta in Dev'a, la 4/16 Decembre. Nu voiescu a scruta, că cine póta vin'a, séu cui se póte imputá mai multu, că acea institutiune salutara a fost atat'a timpu neglesa, căci ar' trebui se invincvatescu pe multi, — apoi fiindu dreptu, trebuie sè constatatu, că in mare parte si impregiurarile vitrege de adi au causatu acea stagnare. Se sparamu, că in venitoriu nu va mai fi asia.

Adunarea generala de alalta eri a decursu in cea mai buna ordine. Directorulu Desp. d. Lazaru Petco, in vorbirea de deschidere, a adusu la cunoscinti'a adunarii gen. jalnic'a si multu regretabil'a mórte a comembrului, Dr. Josifu Hodosiu, apoi 'i a impartasitu scirea despre atentatulu comis asupru membrului fundatoru d. Ionu Bratianu, primu-ministru alu Romaniei si despre fericit'ai scapare.

Adunarea generala, in unanimitate, a decisu, că pe langa regretarea exprimata protocolarminte, biroulu sè tramita o adresa de condolintia, on. Dómne ved. An'a Hodosiu si intregii familiei jalitorie. Asupra adresei de felicitare prin telegrama, propusa de a se tramita d-lui I. Bratianu, adunarea generala, dupa o desbatere lunga, a trecut la ordinea dilei.

Cu tóte aceste, — dupa finitul siedintei, — „Romanii din Dev'a si giuru“ fara distinctiune, au adresatu d-lui I. Bratianu urmatóri'a telegrama: „Romanii din Dev'a si giuru ve felicitu pentru norocós'a scapare cu viétia de man'a asasinului negru.“

S'a mai decisu, că pentru amintirea fericitului defunctu Dr. I. Hodosiu sè se tiena parastasu, in biseric'a gr. or. din Dev'a. Diu'a respectiva se va aduce la cunoscinti'a on. publicu, prin biroulu Despartimentului.

Dupa deliberarea unor agende interióre, adunarea generala a trecut la alegerea oficialiloru sei, pe períodele ce voru urma. S'au alesu, cu aclamatiune: De directoru Ioane Papiu, protopopu gr. or. in Dev'a, de actuariu F. H. Longinu advocatu in Dev'a, — de membrii in comitetu: George Secula, advocatu, Ioane Simionasiu assessoru la Sedri'a orfanala, George Nicora, parochu gr. or. — toti din Dev'a, Avramu Pacurariu, parochu gr. or. in Uniadóra, Mihaiu Bontescu, advocatu in Uniadóra, Romulu Cranicu parochu gr. or. in Dobra. Suplenti: D. Lacatosiu, notariu in gur'a Dobrei, Partenie Crisianu, notariu in Branicic'a. Viitor'a adunare generala se va tienne la Dobra, eventualu, unde o va conchiamá directorulu la casu esceptionalu.

Me folosescu de acést'a ocaziune, D-le Redactoru, a ve impartasi, că corespondenti'a mea, ce ati publicatu'o in Nr. 28 si in care am provocatu pe apostolii maghiarisarii din comitatulu nostru, că sè dovedésca, cu dovedi autentice, in ce chipu si modu s'ar fi romanisatu atátea dieci de mii de maghiari pe la noi, — au datu ansa atátu D-lui L. Rety, cătu si D-lui Solyom Fekete Ferencz, a esi in publicitate cu parerile lor. Clu d'antaiu, dupa datina, a luat refugiulu la organulu seu „Hunyad“ si in Nrii 18 si 19 a publicatu o multime de „vorbe góle“ si injuraturi necálite, indreptate contr'a mea, fora a aduce inse vre unu argumentu seriosu.

dreptu aceea, D-sale nu am de ai reflectă alt'a, decât, că tonulu si pozitunea, ce D-lu Réty Lajos reflectă în mentiunatul organu, niciodata nu potu primite de argumentatiuni seriöse. Faptele istorice se documentă cu grobianitati, nici prin istorici că D-lu Réty, a carui biografia particulară se pte ceti în brosiur'a intitulată si necombatută de d-s'a: „Vázlata a dévai m. kir. állami hitóintézetnél elkövetet vissza éléseknek.“

Pëna candu deci D-lu Réty nu ne va combate cu dovedi autentice si, pëna candu nu se va limpedi fația cu faimele ce se vorbescu si s'au scrisu despre faptele D-sale, pëna atunci nu-lu potu privi de îndreptatitu a vorbi si a scrie în cestiunea maghiarisarei dela noi.

Domnulu Solyom Fekete Ferencz, că ómu cultu si cu calificatiuni nedisputabile, — s'a încercatu pe altu tereau. D-s'a adeca, dupa o labóre continua si costisitoria, a facutu unu discursu, care l'a cetitu în adunarea generala a „Societati pentru adunarea dateloru istorice“, tîenuta mai dileie trepute în Dev'a. În acelu discursu D-lu Solyom Fekete Ferencz — se dice, că a citatu multim de documente istorice, din cari D-s'a deduce, că maghiarisarea, ce se intentionéza si se pune în lucrare la noi, este îndreptatita, (?) fiindu că acele documinte nu amintescu nemicu despre chneziatulu romanu si celelalte. Deorace n'am avutu ocaziunea a ceti discursulu D-lui Solyom F. F., — nu potu nici se-i reflectezu; 'lu asiguru inse, că indata ce va aparè acelu discursu, 'mi voiú dá silintia a 'lu face cunoscutu si publiculu nostru; si încátu eu nu voiú fi în stare a 'lu combate, — speru, că se voru aflá multi dintre ai noștrii, cari voru sci resfrange cele de resfrantu, spre a se face lumina în interesulu adevèrulu istoricu.

Asemene a displacutu unor'a si cu deosebire D-lui Dr. Soos Kálmán, — acum sub-procuroru pusu în disponibilitate fara voi'a D-sale — corespondintia aparuta în Nr. 55 alu „Gazetei Trans.“ din anulu curentu. Cele ce s'au desvoltatu inse mai tardiu dovedescu fora indoiéla, că impartasirile mele au fostu adevèrate, — căci ce ar' însemná alt'a, de cătu ce am disu eu, secretulu publicu, că ministeriulu de justitia a fostu necesitatu a delegá pre judele de instructiune dela Alb'a Iul'a, că se afe, încátu suntu adevèrate multele faime ce s'au respanditu de pe la noi, — si óre pentru ce ar' fi sieditu cu septemanile în Dev'a acei delegati, lucrandu acum în orasiu, acum în cutare satu si asiá mai departe. Adevèrulu va esí acusi la lumina, deci se asteptamu, pëna candu tóte voru potè fi puse sub ochii un. publicu cetitoriu, că-ci nu este ertatu a su évá cestiuni, ce inca nu suntu obiectu de publicitate. Atâta inse me semtiu în dreptu a spune si anticipative, că la pertractarile finale, credu, că se voru constatá multe „scandale delicate“ cari inca voru dovedi, ce dile fericite traimu noi în er'a constitutiunii de asta-di.

Cátu pentru abuzurile si nedreptatite unoru judi processuali, precum si cele ce se referescu la abuzurile comise intru realizarea maghiarisarii si alte plagi ale poporulu nostru de aici, speramu, că va veni timpulu, candu tóte se voru da de golu si peccatosii 'si voru luá plat'a meritata.

C a s s i u.

Ighiu 19 Decembre 1890.

Onorata Redactiune! S'a scrisu de coruptiune, de rapiri de bani publici, de falsificari, de impilari — destulu este si numai indiferentismulu fația de sórtea tieranului, că acest'a se ingenuche earasi, recadiendu în starea deplorabila de odinioára. Pentru că dela noi nu si-a redicatu nimenea graiulu, ar' potè conchide cineva, că inotamu în fericire si iudestulare. Departe inse de asiá ceva.

... Inteligintia ce a esitu din siulu nostru ar' potè se se intereseze ceva mai multu de binele poporulu. Lasu altei pene se descria relele administratiunii, dreptatea ce ni se face la comassari si segregari, c'unu cuventu legionulu de abuzuri, de care suferu tieranulu nostru. Voiú apasa inse pën'a spre a esprime dorerea, ce trebuie se-o semtimu candu vedemu, că imoralitatea si ireligiositatea cuprinde din di în di mai multu corpulu inteligentiei nóstre . . .

... În asemeni momente de intristare este bine si folositoriu a ne aduce aminte de faptele maretie ale parintiloru, cum au fostu si ale anteluptatoriloru si multu meritatoriloru pentru natiune decedati: Simeonu cav. de Balintu si Dr. Josifu Hodosiu. În memori'a acestoru fericiti barbati, m'am determinatu a celebrá în Duminec'a Santiloru

stramosi (26. Decembre a. c. în biserica romana unita din opidalu Ighiu unu parastasa, la care me semtu obligatu a invita cu oáre pe intregu publiculu romanu din giuru. — Cu deosebita stima s. c. l.

B a s i l i u A n d r e a
preotu romanu.

Ofrandele distribuite de comitetulu din Sibiu.

Cetitoriloru nostri le este cunoscutu, că Romanii din Sibiu, indata ce au fost auditu, că s'a formatu la Brasiovu unu Comitetu pentru a aduná ofrande în folosulu inundatorulu, au instituitu si ei unu comitetu. La acestu comitetu inca au încursu precumu scimu, sume considerabile. Conformu listeloru publicate în foile din Sibiu au intratu la comitetulu de acolo în totalu sum'a de 3097 fl. 55 cr. Acesta suma s'a impartitu în modulu urmatoriu:

- I. Gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu fl. 1000. —
  - II. daunatorulu din comun'a Verdu, anume 1. lui Achimu Candea 60 fl. 2. lui Candidu Munteanu 30 fl. 3. lui Ioachimu Pàrau 50 fl. 4. lui Andreas Halmen 5 fl. 5. lui Johann Lamprich 10 fl. 6. lui Mich. Kirchberger 20 fl. 7. lui Davidu Munteanu 18 fl. (193 fl.)
  - III. Comunei ecles. greco-or. din Curtifai'a 200 fl.
  - IV. daunatorulu din comun'a Nyárad Szt. Benedek, anume: 1. lui Nicolae Popu 98 fl. 2. ved. Ioanu Gligoru 50 fl. 3. lui Vasile Popu sen. 150 fl. 4. lui Vas. Popu jun. 100 fl. 5. ved. Ioanu Irimia Popu 45 fl. 6. ved. Mateiu Dumitru 40 fl. 7. lui Teodoru Popu 25 fl. (508 fl.)
  - V. daunatululu din comun'a Criscioru, Ladislau Popu 100 fl.
  - VI. daunatorulu din comun'a Bungardu, anume: 1. ved. Mari'a P. Fratila 82 fl. 2. lui Ioanu Comsia 50 fl. 3. lui Ioanu Comanu 50 fl. 4. lui Nicolae Lazaru 50 fl. 5. lui Danila Craciunu 50 fl. 6. lui George Boitianu 50 fl. 7. lui Ioanu Carstea 20 fl. 8. lui Nicol. Boitianu 20 fl. 9. ved. An'a I. Comanu 20 fl. 10. lui George Bucurenciu 20 fl. 11. ved. Mari'a Bica 20 fl. 12. lui George Lazaru 20 fl. 13. lui Nic. Lazar Bucurenciu 20 fl. 14. lui Ioanu Nicula 20 fl. 15. Mari'a I. Ioanu Comanu 2 fl. (494 fl.)
  - VII. 1. comunei ecles. greco-cath. din Székely-Udvarhely 300 fl. 2. comunei ecl. gr. or. din Miko-Uifalu 276 fl. 17 cr. (576 fl. 17 cr.)
- Spesele biroululu 26 fl. 36 cr. În totalu 3097 fl. 53 cr. val. austr.

Retiparirea cãrtiloru bisericesci romane.

S. Sinodu alu Bisericeii autocefale romane a votatu în siedintia s'a din Novembre 1880 unu „Regulamentu de revisuirea si editarea cãrtiloru bisericesci romane“. În celu d'antai articulu se stabileste tiparirea cãrtiloru bisericesci atátu cu litere latine, cătu si cu litere cirilice dupa cum trebuintia va cere. Ortografi'a cãrtiloru cu litere latine va fi cea adoptata de Academi'a romana. Acést'a inse nu impedece pe S. Sinodu de a face óre-cari imbunatatiri ortografice în folosulu esactei transcrierii a ortografiei cirilice si a pronuntiei limbei. — Se va infintia în capital'a Romaniei o tipografia pentru editarea treptata a cãrtiloru bisericesci. (Art. 2.) — Se va institui unu comitetu compusu din persóne, cari se poséda cunoscintiele teologice si limbice necesare. Membrii acestui comitetu editoru trebuie pe, lauga o deplina cunoscintia a limbei si literaturii romane, se cunósca limb'a elina, slavóna si ebraica séu celu puçinu câte un'a din ele. Ei voru fi cinci séu celu puçinu trei la numeru si voru fi salariati de guvernulu celu puçinu cu câte 200 lei n. pe luna. Ei voru fi alesi si numiti de cátra S. Sinodu. (Art. 3.) — Urméza apoi.

Art. 4. La revisuirea cãrtiloru bisericesci se va procede în modulu urmatoriu:

Cartile de revisuitu se voru recomenda de catru St. Sinodu presiedintelulu comitetulu, care va regula imediatu procederea la revisuire.

Cartile revisuite si aprobate de toti membrii comitetulu se voru inainta apoi St. Sinodu, carele observandu revisuirea comitetulu si gasindu-o indestulatóre, va tramite cartea respectiva la Directorulu tipografiei bisericesci spre tiparire.

Comitetulu la revisuirea cãrtiloru bisericesci se va conforma reguleloru urmátóre:

- a) Va alatura cartea de revisuitu cu originalulu, dupa carele ea a fostu tradusa.
- b) O va confrunta si cu alte traduceri facute mai de nainte de pe acelu originalu atátu în limb'a romana, cât si în alte limbi si la locurile dubiose, echivoce, ori neprecise, va prefera pre aceea traducere, care se va pare mai potrivita cu originalulu, séu la trebuintia va face o noua traducere a acelu locu.

c) Va observá cá în limb'a romana se fi'a esprime ideile originalulu cu exactitatea gramaticala, logica si teologica.

d) Terminii Theologici si cei bisericesci stabiliti de Sinóde si de Biserica pentru exprimarea dogmeloru si a rendueliloru bisericesci, trebuie se fia tradusi cu cea mai scrupuloasa esactitate, adoptandu la nevoie chiaru terminii originali grecesci si investindu-i în forma romana, spre a inlatura perifrasede cele de prisosu.

e) Fraseloru se va dá turnur'a limbei romane pe cătu va ierta fidelitatea traducerii. Nu trebuie inse arbitramente a se parasi turnur'a cea clasica, carea adese ori transpare în traducerea romana anterióra, si carea da limbei bisericesci gravitatea si majestatea cuventulu lui Dumnedieu.

f) La exprimarea ideeloru în romanesce se se respecte principiulu popularitatii limbei, atátu de multu respectatu de vechii traducetori Romani; pe cătu inse acésta regula nu va fi în opositie cu trebuintia de a exprima ideile originalulu cu tóta exactitatea lor, esactitate, pre carea adese ori traducetorii cei vechi o au sacrificatu popularitatii. Limb'a nóstra astadi este mai inaintata si mai bogata în forma si expresiuni, de cătu inainte. Biserica, desi eminaminte conservátóre, este totu deodata o mare scóla pentru poporulu, unde elu se cultiva si intelectualminte si moralicesce, invétia treptatu si idei si expresiuni.

g) În cesti'a puritatii limbei se se feréscu de ori ce extremitati si arbitraritati ce se vedu în literatur'a nóstra moderna. Indata ce o expresie intrebuintiata în limb'a bisericesca, ori de ce provenintia ar fi ea în originea sa, este intieléscu de romani si primita în limba, si esprima bine idea originala, si alta expresie equivalenta nu este în limb'a poporulu, aceea se va mantinea si în viitoru. D. e. dicerile: Slava, Slavescu, Slavitu, Proslavescu, unii din editorii moderni au crediutu ca facu mai bine inlocuindu-le cu marire, marescu, maritu, prea marescu, s. a; inse în tóte limbile culte alta este slava si alta marire; a lepada prin urmare acestu cuventu, ne avendu altulu equivalentu, însemna a saraci limb'a si a o prosti. De aceea dicerile adoptate în limb'a bisericesca din limbele, cu care romanii au fostu în contactu, numai atunci se se schimbe, candu ar' fi altele romane de aceeași însemnare d. e. poporu în locu de norodu, timpulu în locu de vreme, dreptu credintiosu în locu de pravoslavnicu s. a. Séu candu dicerile intrebuintiate pëna acum ar' fi în opositie cu eufonia limbei romane, precum: blagoslovenie, polulojnitia, bogoslovenie, voscrésna, peasna, blagorodie, bogorodicina, troicinicu, pavecernitia, obednita, slavoslovia, presfestel'ha, osvestanie, blagocestie etc. bunulu simtiu romanescu cere, că aceste vorbe, care nu potu dobandi cetatania în limb'a Romana, se se inlocuiesca cu altele romane equivalente, si la nevoie chiaru se li se prefera termini originali grecesci, precum s'a si facutu cu unele pëna acum adoptandu-se de d. e. dicerile: ghaiasma în locu de osvestania, bunacinstire în locu de blagocestie, bunavestire, în locu de blagovestenie, marturisire în locu de spovedanie, teologia în locu de bogoslavie, oda séu cantare în locu de pésna, docsologia în locu de slavoslovia, bine-cuventare în locu de blagoslovenia, triodiu în locu de tripiasnitu, mesmoptica în locu de polusnostitia, tipica în locu de obednita, ortodoxie în locu de pravoslavie. s. a.

În totu casulu inovatiunile limbice în limb'a cãrtiloru bisericesci se ingadue numai, intru cătu ele voru fi cerute de o vederata trebuintia, provocata de esactitatea expresiunii séu de estetic'a ceruta de ori ce limba culta. De aceea tóte traducerile moderne de termini bisericesci, cari sunt contra logice, archeologiei, artei poetice si musicale bisericesci, se se inlatreze si se se coréga, cá se correspondu cu însemnarile loru originale. Se nu se admita d. e. termeni de acei fabricati de editorii cãrtiloru bisericesci mai în urma la Ramniculu Valcei sub repausatulu episcopu Calinicu, precum: Serare în locu de Vecernie, Siediendia în locu de Siedealna, asemenanda în locu de Podobie, ascultatoriulu în locu de Ipacoi, Lumina în locu de sfetilna etc., pentru ca sunt ne-logice si ne-corespondetóre cu ideile originale. Termini musicali si poetici, acei originali grecesci, precum: Idiomela, Prosonie, Melodie, Armonie, Simphonie, Oda, Imnu, Stich, Stihologie, Acrostich, etc. se se adopte si în cartile nóstre bisericesci, în loculu celoru slavene: Samoglasnica, Podobie, Peasna; séu a traduceriloru perifratiche precum: dulce — cantare, Impreunaglasuire, Stichul-celu-de pe-margine etc.

Art. urmatoriu (5) dice că revisuirea se va incepe dela cãrtile mai desu intrebuintiate de es. Oroliginlu (Ceaslovulu), Evchologiu (Molifetniculu), Liturgiarulu, Psaitirea, Evangelia, Apostolulu, apoi voru urmá cele mai voluminóse si mai costisitoré, precum: Octoichulu, Triodulu, Pentecos-tariulu, Mineele lunare, Tipiculu, Bibli'a s. a. —

Dupa revisuire si aprobare si alte persoane potu tipari vreo carte in tipografi'a bis. si platindu costulu tipariului potu dispune de ea dupa placu (Art. 6) — Cartile ce se voru tipari cu cheltui'al'a statului voru fi incredintiate directorului tipografiei, spre vendiare; pretiulu trebuie se fia totdeuna moderatu (Art. 7) Candu tipografi'a va poté functioná prin propriile sale medilóce, vá incetá ajutoriulu datu de statu (Art. 8). Directorele tipografiei trebuie se fia o persóna distinsa atátu prin sciintia cátu si prin onestitate si se depuna si o garantia in valóre egala cu sum'a de bani ce i se va iacredintiá spre administrare; elu va fi alesu de Sinodu in intielegere cu ministrulu de culte, elu va fi salariatu (Art. 9) Metropolitulu si Episcopulu se nu tolereze pēna la realisarea noiei editiuni a cártiloru bisericesci nici o schimbare séu inovare arbitrara (Art. 10). Metropolitulu-Primatu Presiedintele S-lui Sinodu se staruiesca la guvernulu cá aceste mesuri pentru tiparirea cártiloru sē se aplace fara intardiere. (Art. 11)

Regulamentulu de susu este subscrisu de urmatorii: Presiedinte, Metropolitulu Primatu alu Romaniei Calinicu. Iosifu Metropolitulu Moldovei. Melchisedechu Episcopulu Romanului. Inocentie Episcopulu de Buzeu. Calinicu Episcopulu Husiloru. Episcopulu alu Argesiului Ghenadie alu II-lea. Iosifu Episcopulu Dunarei de josu. Calistu Stratonichias Bacaoeanulu. Iosifu Botosieneanulu. Eremi'a Galatitanulu. Silvestru P. Pitesteanulu. Valerianu Remniceanu. Inocentie M. Ploesteanu. Calistratu Berladeanulu Archiereu.

Statistic'a invetiamentulu publicu in Romania pe 1877—1878. — In anulu scolaru 1877—1878 au functionatu in Romania scóle rurale 1882, din care 1105 de baiati, 149 de fete si 628 mixte, cu o populatiune de 59,451 baiati si 9325 fete.

Sumele alocate in budgetu pentru aceste scóle rurale se urca la 1,266.000 lei, afara de 476,711 cheltuiti din fonduri judetiene si comunale cá salarii si subventiuni.

Scólele primare urbane au fost in numeru de 253, din care 137 de baeti si 116 de fete, cu o populatiune totala de 28,472 elevi si eleve. Scólele primare urbane de baeti si fete se intretienu de Statu afara de 18 intretinute de comune. Sumele alocate in bugetulu Statului pentru aceste scóle se urca la 1,464.000 lei.

Licee au fost 7 cu 2044 scolari si 147 profesori.

Gimnasiile au atinsu cifr'a de 19 cu populatiune de 1869 scolari si 160 profesori. Parte din aceste gimnasilor se intretienu de Statu, parte de comune.

Seminare au fost 9 cu 2935 elevi si 94 profesori.

Scóle secundare de fete au functionatu 7 cu 540 eleve si 76 profesori.

Scólele profesionale n'au fostu de cátu 3 frecuentate de 178 eleve.

Scólele normale incepusera de atunci a fi mai uumeróse, si se conta deja 10 scóle normale cu 515 elevi.

Scóle comerciale 4 cu 215 elevi.

Scóle militare au fostu 2 la Iasi si la Bucuresci, afara de scólele regimentare, primele au fost frecuentate, de 255 elevi.

Alte scóle au fost: Pentru Bele-arte 2; conservatóre de musica si declamatiune 2; o scóla libera de sciintie politica; scóla de poduri si siosele, scóla de agricultura, scóla de meserii, de farmacie, de veterinarie, de mositu, de teonia, etc.

Invetiamentulu universitaru este reprezentatu prin 2 universitati, la Iasi si la Bucuresci, cu cáte o facultate de dreptu, de litere, de sciintie, in Bucuresci exista si o facultate de medicin a. Facultatea cea mai frecuenta este aceea de dreptu, cu 78 studenti la Iasi, 147 la Bucuresci, apoi facultatea de medicina cu o populatiune de 143, de sciintie cu 84, si de litere cu 56 elevi.

Afara de scólele publice mai functionau si alte scóle private, confessionale si altele, in numeru 184, dintre care 96 de baeti, 64 de fete si 24 de mixte. Populatiunea loru atingea cifr'a de 7512 baeti si 4064 fete.

Totalulu bacalaureatiloru din Romania dela inceputu pēna le 1878 inclusivu s'a urcatu la cifr'a de 1112, intre cari este si o bacalaureata romana.

Eata pe ani numerulu bacalaureatiloru admisi.

Ani	1867	1868	1869	1870	1871	1872	1873
Bacalaureati	11	25	35	74	88	131	139
		1874	1875	1876	1877	1878	
		78	190	150	74	117	

Diverse.

(Societatea studintiloru gim. din Beiusiu.) Societatea de lectura a tene-rimei studióse dela gimn. gr. c. de Beiusiu la 25

Decembre st. n. va serba diu'a aniversara a mortii nemuritoriului Mecenate si fundatoru, episcopu Samuilu Vulcanu, dupa urmatori'a programa: 1. „Cuventu de deschidere“ rostitu de cond. societatii Clarissimulu Domnu Iuliu Papfalvai. — 2. „Luarea Plevnei“ de Kratochvill esecutata de corulu instrumentalu, sub conducerea cl. D-nu prof. A. P. Balasiu. — 3. „Glasulu unui Romanu“ poesia de A. Muresianu dechiamata de Davidu Deacu s.ud. de cl. VII. — „Luarea Plevnei“ aria de Kratochvill, esecutata de corulu vocalu, sub cond. Cl. D-nu prof. I. Buteanu. — 5. „Oratio in laudem eruditionis“ predata de Vasiliu Hoblea studente de clas'a VIII. — 6. „Mersu de victoria“ dedicata onor. garde civice, de Louis Wiest, esecutata de corulu instrumentalu. — 7. „Biografi'a lui Samuilu Vulcanu“ predata de Teodoru Bulcu studente de clas'a VIII. — 8. „Cantecu romanescu“ esecutatu de corulu vocalu. — 9. „Ilian'a Braileana“ poesia de d. M. Marinescu, tradusa in limb'a maghiara de Iulianu Grozescu, declamata de Marcelu Wlad. stud. de cl. VII. — „Fratii Ideri“ poesia de V. Alesandri declamata de N. Bude st. de cl. VIII. — 11. „Nationala“ esecutata de corulu vocalu. — 12. „Burt-schels Hügel“ poesia de V. Alesandri, tradusa in limb'a germana de G. Hurmuzachi, declamata de G. Dimitrieviciu st. cl. VIII. — 13. „Divina Comedia“ de A. Dante actulu III, declamata de Nicolau Pop'a stud. de clas'a VII. — 14. „Trecerea Dunarii“ de Jalovitzky esecutata de corulu instrumentalu. — 15. „Cuventu de inchidere“ rostitu de D-lu Conducetoriu. — Beiusiu la 16 Dec. 1880. Iuliu P a p f a l v a i conducetoriu. Teodoru B u l c u not. coresp.

(Dieces'a O r a d i i - m a r i) dupa arondarea noua este impartita in 20 districte protopopesci, si anume in districtele de: Orade'a-mare, Borosiu-Sebesiu, Macou, Simand, Siria, Barcau, Lunca, Beiusiu, Holodu, Crisiu, Leta-mare, Vasiadu, Supurulu inferioru, Codru, Arduadu, Eriu, Madarasu, Careiulu-mare, Somesiu si Satu-mare. Estu modu s'a facutu abatere dela impartirea vechia, in catu din protopopiatele vechi de Farnasiu, Lunca si Popesci s'au formatu doue, adeca a Barcaului si a Luncei, protopopiatulu de pana acum alu Galsiei s'a impartitu in doue si anume in celu de Simandu si celu de Siria, apoi districtele vechi de Codru si Arduadu s'au dismembratu in trei, anume in districtele de Supurulu inferioru, Madarasu si Codru. Celelalte districte au ramas cá pena aci afara de un'a séu alt'a parochia, care luandu-se dela unu districtu s'a incorporatu altuia, despre ce se vor puté informá cetitorii nostri din Schematismulu ce se va pune sub tipariu in dilele aceste. In urmarea arondarei acesteia, prin care s'a usioratu multu administratiunea diecesana, s'au numitu patru protopopi noi, si anume pentru districtulu Luncei dlu protopopu, pēna aci de Popesci, Antoniu Bonyi, pentru districtulu Barcaului dlu protopopu pēna aci surogatu de Farnasiu Antoniu Gita, pentru districtulu Siriei, dlu parochu de Siria Vas. Zsiros, si in fine pentru districtulu Codrului dlu parochu alu Homoródeloru Georgiu Marchisiu. „Fam.“

[A u r u l u f u g e d i n E u r o p a.] Aceea ce nelinistesce pietiele franceze, englese si germane, scrie „Curierulu Financiaru“, sunt cererile continue de aur ale nesatiósei Americi. Banc'a Franciei a resemtitu deja de multu efectulu acestoru cereri de aur, si-a fost silita se ridice scontulu seu: Banc'a Angliei temenendu-se de viitoriu, a imitatu pe vecin'a s'a de pe marginile Senei. La noi, (in Romania) aurulu lipsesce aprópe cu deseversire; circulatiunea argintului se

seme si ea fórte restrinsa, de candu cu demonetisarea rublei. Este sciutu, cá cu admiterea rublei in Romania pe cursulu de 4 lei, si apoi 3,70, s'a produsu in circulatiunea monetara a Romaniei o adeverata perturbatiune; aurulu a fostu gonitu din tíera, parte din argintulu nostru national a trecut in Bulgari'a, si in locu'i au invadatu diecimi de milióne de ruble pe pietie, ast-felu, cá aprópe singur'a circulatiune metalica a Romaniei devenise aceea a rubleloru. Guvernulu a trebuitu se execute dispositiunea legei pentru demonetisarea rublei, si a si facutu acést'a la 27 ale lunei trecute. De o-data s'a semtitu o mare jena in piatia, tóta lumea avea ruble, argintulu romanescu lipseu si toti alergau la guvernulu se 'si schimbe rublele pe 3.50, pentru monete nationale.

Insciintiare.

In intielesulu Art. de lege XVIII § 35 din anulu 1871 se aduce la cunoscentia, cá la 23 Decembre a. c. la 3 óre postmer. se va tiena in cas'a sfatului siedinti'a publica, in care se va compune list'a virilistiloru pentru reprezentanti'a comunei orasianesci pro 1881.

Brasiovu in 20 Decembre 1880.

Comissiunea pentru compunerea listei de virilisti.

Nr. 11376/1880.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu vacantu de subnotariu la sedri'a orfanala urbana, impreunatu cu unu salariu anualu de 600 fl. si 100 fl. bani de curtiru; — mai de parte, pentru ocuparea unui postu vacantu de practicantu, impreunatu cu unu salariu anualu de 400 fl., se escrie prin acést'a concursu.

Doritorii de a ocupá unulu din aceste posturi — pe langa presentarea documentelor, cumcá au absolvatu studiale din sciintiele de dreptu si de statu si au depusu esamenele de statu juridice teoretice, precum si cá nu au trecut peste etatea de 40 de ani — au de a-si asterne petitiunile astu-feliu instruite celu multu pēna in 28 ale lunei curente, dupa prandiu la 5 óre, subscrisului magistratu urbanu.

Brasiovu 11 Decembre 1880.

3—3

Magistratu urbanu.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 22 Decembre st. n. 1880.

Rent'a de auru un-gara	110.75	Imprumutulu cu pre-miu ung.	107.20
Imprumutulu cailoru ferate ungare	125 50	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	107.70
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emisiune)	82.40	Rent'a de harthia aust.	73.—
dto. (II-a emisiune)	99.25	„ de argintu „	73.85
dto. (III-a emisiune)	86.25	„ de aur „	87.65
Bonuri rurale ungare	96.—	Losurile din 1860	130.50
dto. cu cl. de sortare	95.25	Actiunile bancei austr.-ungare	816.—
Bonuri rurale Banat-Timis.	95.—	„ bancei de creditu ungare	263 50
dto. cu cl. de sortare	94.—	„ bancei de creditu austriace	287.90
Bonuri rurale transil-vane	95 25	Argintulu in marfuri	—
„ croato-slav.	96 50	Galbini imperatesci	5 60
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	94.75	Napoleond'ori	9.38
		Marci 100 imp. germ.	58 20
		Londr'a	117.90

Zambach si Gavora.

Fabrica de vestminte si recuise bisericesci de ritu latinu si grecu in Budapest'a strad'a Vatiului (Vaczi uteza) Nr. 17.

Falonu, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachinu, prapori, flamuri, (si pentru pompieri) Covoru pe altariu, potiruri, Pietoh-

lebnica, cadelnitie, Pacificalu, candelu de altaru, policandre pentru biserici, Ripide, Chivotu, cárti de Evangelia etc. etc.

Comande se efectuescu promptu. — Obiectele, cari nu voru cuveni, se voru schimbá cu altele.

1—12

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiu Henricu.